

Dit jaar spreekt Verkeerskunde in deze rubriek met gedreven wethouders. Raja Fick-Moussaoui, wethouder ruimte, infrastructuur, milieu en natuur voor de VVD van gemeente Roermond is de eerste in deze reeks.

Raja Fick-Moussaoui, gedreven wethouder in Roermond:

‘Nee is geen optie’

Raja Fick-Moussaoui is een wethouder met een bijzondere achtergrond. Ze is een geboren Roermondse van Marokkaanse komaf, werd verkozen tot miss Nederland in 2000, en was werkzaam als hypotheekadviseur en tv-presentator. In haar wethouderschap toont ze zich anders dan doorsnee, bijvoorbeeld met een Mobility Challenge. Ze wil graag input voor een iconische mobiliteitsoplossing van iedereen, burgers en verkeerskundigen, want Roermond heeft ‘een unieke uitdaging’.

KARIN BROER, NETTIE BAKKER

Waarom spreekt het vakgebied mobiliteit u aan?

‘Als mobiliteit goed geregeld is, dan valt het niet op, dan kunnen mensen doen wat ze willen. Maar als het niet goed geregeld is, dan heeft dat meteen een impact op de stad. Er ontstaan opstoppingen, bedrijven krijgen geen klanten, burgers hangen bij politici aan de lijn. Ik vind het een fantastisch vakgebied. Bovendien leven we in een interessante tijd: de overheid krijgt een andere rol, burgerparticipatie wordt belangrijker en de Omgevingswet zorgt voor andere verhoudingen. Ook binnen mobiliteit verandert er veel, de zelfrijdende auto komt er aan en het delen van auto's en andere vervoermiddelen wordt gewoner. Het is een super dynamische wereld en daar gedij ik in.’

Wat zijn dé mobiliteitsissues van Roermond?

‘Het Roermondse Designer Outlet Center (DOC) krijgt jaarlijks 6 miljoen bezoekers, waaronder heel veel Duitsers. Landelijk is 40 procent van het verkeer retail-gerelateerd, in Roermond is dat veel meer. In andere gemeenten is het woon-werkverkeer de belangrijkste piek, maar bij ons is die druk er op andere momenten en met name in de weekenden. Voor sommige (DOC-)bezoekers is het niet erg om het laatste half uurtje in de file zitten, want ze zijn een dagje uit. Maar voor bewoners ligt dit anders, voor iemand die met een kind onderweg is naar het ziekenhuis, is 5 minuten in de auto al te lang. Mobiliteit is niet alleen van A naar B rijden

en zo veel mogelijk asfalt neerleggen om dat te faciliteren, mobiliteit heeft verschillende dimensies.’

Nieuw verkeersplan

De wethouder is druk met het voorbereiden van een nieuw verkeersplan. ‘Ik wil een GVVP dat past bij deze tijd en weer tien jaar mee kan. We willen het regionale mobiliteitsknooppunt in Midden Limburg zijn. En dat kan vanwege onze locatie. Rij je 10 minuten naar rechts ben je in Duitsland en rij je 10 minuten naar links dan ben je in België. In een cirkel van anderhalf uur rijden wonen 22 miljoen mensen. Daarnaast willen we de rol van retailverkeer beter in het verkeersplan krijgen.’ Daarvoor heeft Roermond het initiatief genomen om in Nederland het Europese RESOLVE-project (een Interreg-programma) te trekken. Fick: ‘Het gaat bij verkeersplannen altijd over duurzaamheid, leefbaarheid en doorstroming. Economie krijgt vaak te weinig aandacht. Daar gaan we de komende vijf jaar aan werken, samen met buitenlandse partners en de Erasmus Universiteit.’

‘Mobiliteit is een super dynamische wereld en daar gedij ik in’

‘Onze aanpak van het GVVP is overigens

afwijkend in opzet en organisatie’, vervolgt Fick. ‘We hebben voorafecht honderden mensen gesproken: bedrijven, maatschappelijke organisaties, ziekenhuizen, grote werkgevers, gewone burgers, we hebben met kraampjes op de markt gestaan. Alle input hebben we meegenomen en zijn vervolgens begonnen met de vraag wat onze stad kenmerkt. Onze burgers zeggen: we zijn een gastvrije, sociale en ondernemende stad. En dat is ons uitgangspunt geworden.’

Wat deed u voor u wethouder werd?

‘Ik kom uit de financiële wereld, ik was adviseur voor middelgrote bedrijven bij ABN Amro. Daarna heb ik bij een regionale tv-zender gewerkt, TV Limburg. Ik had 2 keer per week een live tv-show, dat is een dynamische omgeving kan ik vertellen. Het is heel spannend als je een gast verwacht die uit België moet komen maar vast zit in het verkeer, dan moet je improviseren.’

Wat heeft u geleerd in uw vorige werk dat u nu gebruikt als wethouder?

‘In de financiële wereld heb ik geleerd ‘mee te veren en om te buigen’. Soms betekende dat meeveren met de klant, soms meeveren met de bankenkant, als je bijvoorbeeld intern probeert een krediet te regelen voor een bedrijf. Bij de tv heb ik geleerd dat als je bang bent om te falen, je bang bent om te leren. Als je krampachtig bent, komt dat niet goed over op tv. Dus op een gegeven moment heb ik dat losgelaten. Misschien vergeet ik wel iets, maar dat levert soms ook ‘goede televisie’ op.

Wat wilde u worden als klein meisje?

Resoluut: 'Kinderarts. Ik kwam als kind, vanwege astma geregeld in het ziekenhuis en dat leek mij geweldig werk. Ik vind het nog steeds jammer dat ik dat niet heb kunnen waarmaken. Ik strandde op natuurkunde van meneer Sniekers. Ik haalde alleen maar cijfers onder de 4.'

En toen? 'Ik was 16 toen ik van de Havo kwam. En ben toen op advies van mijn mentor de hbo-opleiding facilitaire dienstverlening

gaan doen. Dat is een hele brede opleiding. Ik ben dus opgeleid als generalist, ik kan overall over meepraten.'

Hoe bent u in de politiek beland?

Paul Rosenmüller suggereerde het in een programma waar ik als Miss Nederland uitgenodigd was. Hij zei in de pauze: als je iets wilt betekenen, is de politiek dan niet iets voor je? Vervolgens zei toenmalig wethouder in Roermond, Jos van Rey: waarom ga je niet met wat mensen praten? Zelfs als het niks

voor je is, dan is het goed voor je netwerk. Ik had ook nog geen idee welke politieke partij ik dan zou kiezen. Dus zocht ik contact met mensen van allerlei partijen. In het Liberaal manifest las ik dat iedereen zijn leven moet kunnen inrichten zoals hij of zij wil. Het manifest is in de tussentijd aangepast, maar die regel raakte mij. Toen heb ik mij gemeld bij de VVD. Ik was jong en gedreven en voor ik het wist zat ik in de raad.'

Waar wordt u niet blij van?

Wederom resoluut: 'Politieke spelletjes, daar houd ik helemaal niet van.' Maar dat is geen reden om uit de politiek te stappen? 'Nee, als je het verschil wilt maken, dan is de politiek een van de plekken waar je iets kunt betekenen.'

Hoe gaat u daar mee om?

'Meeveren en ombuigen. En het helpt dat ik thuis een stabiele basis heb. Verder probeer ik te begrijpen wat er gebeurt. Dat te zien en te accepteren, en alsnog mijn doel proberen te bereiken. Nee is geen optie. In de financiële branche was dat ook zo: nee is geen optie. Sterker nog: bij nee begint het pas. Als wethouder verwacht ik ook kritiek. Ik zie dat niet als iets negatiefs maar meer als een soort cri de coeur.'

Wanneer bent u blij?

'Als ik mijn doel bereik. Ik ben heel trots op wat we bereikt hebben met onze mobiliteitsvisie. En hoe we nu bezig zijn met het GVVV. Ook met het RESOLVE-project zetten we een trend. Dat vind ik gaaf: de eerste zijn, pionieren.'

Mobility Challenge

En bijzonder is de Mobility Challenge (officieel Mobility & Transport Innovation Challenge Roermond, www.mobilitychallenge.nl/roermond-red), die 1 december van start is gegaan. Dit is een landelijke prijsvraag waar experts en buitenstaanders worden uitgedaagd om met vernieuwende ideeën te komen voor (Roermondse) mobiliteitsproblemen.'

Fick over vakwereld: 'Mobiliteit is van iedereen en niet alleen van de vakwereld. Mensen denken soms ook te snel in oplossingen. Bijvoorbeeld: de auto's rijden te snel, waardoor

kinderen niet buiten kunnen spelen. Dan willen mensen een drempel, maar je kunt het probleem misschien ook oplossen door bijvoorbeeld de straat af te zetten op woensdagmiddag als de kinderen spelen. Het gaat erom te zoeken naar de werkelijke vraag die mensen hebben. Ondernemers hier klagen bijvoorbeeld over de bereikbaarheid van hun

winkels. Ze roepen dat komt door het DOC. Dan vraag ik mij af: is het probleem de bereikbaarheid of is het gebrek aan aantrekkelijkheid? Of een combinatie van beide?

Ja, dat is natuurlijk spannend om zoiets te zeggen, maar ik vind dat je een open gesprek moet kunnen voeren.'

Help die bestuurder

Hoe gaat u de mobiliteitsproblemen van Roermond aanpakken?

Het is 'work in progress', we hopen in 2017 een deel van de oplossing in beeld te brengen. Zo wordt de N280 waarover de toestroom van Duitsers komt, verbreed en gereconstrueerd. De grote vraag is nu wel hoe we, in de periode dat de N280 op de schop gaat, ervoor zorgen wat dat de stad blijft draaien.'

Luister u graag naar uw vakmensen?

'Jazeker, zij hebben de kennis over een vakgebied waar ik iets van moet vinden.'

Hoe gaat u om met de adviezen van uw verkeerskundigen en met die van de burgers? 'Traditionele verkeerskundigen zullen mis-

schien zeggen: dit zijn de handboeken, deze situatie voldoet aan de handboeken en dus is het oké. Bewoners denken daar soms heel anders over en roepen: het is onveilig. Mijn taak is een brug slaan tussen wat de burger vraagt en de wet- en regelgeving. Wat dat betreft ben je als wethouder een soort doorgeefluik van wat er leeft in de samenleving, maar wel binnen de kaders van wet- en regelgeving. Als wethouder moet je dus rekening houden met allerlei andere dingen, maar ik ben heel blij met de adviezen van vakmensen.'

Heeft u tips voor verkeerskundigen?

'Probeer politiek sensitiever te worden, daar heb je profijt van in je adviserende rol. Vakmensen kunnen gelijk hebben, maar het kan toch zijn dat door politieke druk er een afwijkend besluit wordt genomen. En heb geduld als er weer een nieuwe bestuurder komt die nog van niks weet. Jij hebt alle kennis, help die bestuurder.'

Raja Fick over:

Mobiliteit

'Uiteindelijk wil je dat mensen naadloos alle modaliteiten kunnen gebruiken, auto, OV, maar ook leenfietsen enzovoort. En dat mensen meer bezig kunnen zijn met 'wat ga ik zo op mijn werk doen', of 'wat ga ik zo eten', dan met de manier waarop ze zich bewegen.'

Haar Marokkaanse achtergrond

'Ik heb niet het gevoel dat het ooit een issue was. Het gaat niet om je afkomst maar om je toekomst. Ik heb dat niet zelf verzonnen, maar ik ben het daar wel heel erg mee eens. Ik ben overigens heel trots op mijn achtergrond, ik ben trots op mijn vader die uit Marokko hier naar toe verhuisde en fabrieksarbeider werd. En ja, hij is zeker trots dat ik hier nu wethouder ben. Mijn moeder was 16 toen ze mij kreeg, heel erg jong dus. Ze past nu met mijn zusje heel vaak op mijn dochtertje. Familie is heel belangrijk voor mij.'

De Tweede Kamer

'Naar de Tweede Kamer? Het is een mogelijkheid maar Roermond heeft nog een aantal interessante onopgeloste uitdagingen waar ik graag aan wil werken. Daarnaast zou dat betekenen dat ik de helft van de week in Den Haag zit, nu kom ik iedere avond thuis. Werken binnen de EU zou ook een optie kunnen zijn. Over de grenzen durven werken en denken zal in de toekomst alleen maar belangrijker worden.'

Stationsomgeving

'Sinds 1994/1995 leeft hier al de wens om voor de stationsomgeving een verbeterslag te maken. We hebben hier nog een handbediende spoorwegovergang vlakbij het station. Het kan gebeuren dat het verkeer hier 10 minuten stil staat. Ik ben er trots op dat we nu iedereen aan tafel hebben om de stationsomgeving anders in te richten: Prorail,

de NS, Rogier van Boxtel is hier geweest. Bureau Venhoeven CS, van architect Ton Venhoeven, gaat hier nu aan de slag.'

Droom

'Ik wil het verschil maken in mijn werk, ik wil dingen ten positieve veranderen, dat kan in de politiek. Mijn droom was kinderarts worden, kinderen zijn zulke pure, mooie wezens, maar die droom bleek niet haalbaar. Dus nu doe ik dat op een ander vlak: mogelijkheden creëren.'

Ambitie

'Ik wil graag dat mensen zeggen, ja die Mousaoui was niet van mijn partij, maar die heeft wel dingen losgekregen, die heeft wel iets bereikt. Raja betekent hoop. Mijn glas is ook altijd halfvol en niet half leeg.'